

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius
tel.: (8 5) 262 4141, 266 1584, faks. (8 5) 261 4487, el.p. atom@vatesi.lt, <http://www.vatesi.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-09-10 Nr. (10.5-13)22.1- 678

Teikiama per Teisės aktų informacinę sistemą

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 35 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Valstybinė atominė energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) teikia Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) kartu su šio Projekto lydimaisiais dokumentais.

Projektu siūloma patikslinti Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnyje numatomos grėsmės nustatymo sąlygas branduolinės energetikos objektams ir Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nurodytų kiekių įsigijimui, turėjimui, naudojimui ir vežimui. Į Branduolinės saugos įstatymo 1 priedą patenka sąlyginai nedidelio kiekio branduolinės medžiagos, kurias savo ūkinėje veikloje gali naudoti įvairūs ūkio subjektai ir kurios dėl nedidelio kiekio ir mažo įsodrinimo nekelia didelės grėsmės branduolinio ginklo neplatinimo ir branduolinio saugumo požiūriu. Siekiant užtikrinti tokių medžiagų fizinę saugą, šiuo metu yra privaloma nustatyti tokioms medžiagoms numatomą grėsmę.

Konkrečios Projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti pateiktame Projekto aiškinamajame rašte. Svarbiausią su Projektu susijusią informaciją pateikiame lentelėje.

I. Sprendžiama problema	VATESI kartu su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Valstybės saugumo departamentu nustato numatomą grėsmę branduolinės energetikos objektams ir Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nurodytų kiekių įsigijimui, turėjimui, naudojimui ir vežimui. Į Branduolinės saugos įstatymo 1 priedą patenka sąlyginai nedidelio kiekio branduolinės medžiagos, kurias savo ūkinėje veikloje gali naudoti įvairūs ūkio subjektai ir kurios dėl nedidelio kiekio ir mažo įsodrinimo nekelia didelės grėsmės branduolinio ginklo neplatinimo ir branduolinio saugumo požiūriu. Siekiant užtikrinti tokių medžiagų fizinę saugą, šiuo metu yra privaloma nustatyti tokioms medžiagoms numatomą grėsmę. Tai sukelia papildomą administracinę naštą grėsmių vertinime dalyvaujančioms institucijoms, bei gali sukelti administracinę naštą ūkio subjektams.
II. Siūlomos priemonės	Projektu siūloma įtvirtinti, kad numatoma grėsmė branduolinėms medžiagoms būtų nustatoma ne pagal Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytus branduolinių medžiagų kiekius, o atsižvelgiant į 1979 m. spalio 26 d. Branduolinių medžiagų fizinės saugos konvencijos II priede nurodytoje lentelėje (toliau – kategorijų lentelė) nurodytas kategorijas. Atsižvelgiant į Tarptautinės atominės energijos agentūros (toliau – TATENA) Branduolinio saugumo serijos

	<p>Nr. 10 rekomendacijų 1.2 skyrių (<i>“States have used DBTs in their regulatory system to achieve appropriate allocations of resources to the protection of nuclear material and nuclear facilities against malicious acts by potential adversaries that could result in high consequences, particularly radiological consequences or consequences of proliferation”</i>), siūloma, kad numatoma grėsmė būtų nustatoma tik didžiausią riziką branduolinio ginklo platinimo (branduolinio ginklo gamybos) srityje turinčioms branduolinėms medžiagoms. VATESI nuomone, tai yra I ir II kategorijos branduolinės medžiagos (jas įsigyjant, turint, naudojant ir vežant). III kategorijos branduolinių medžiagų fizinė sauga susilpninta nebus, kadangi jų fizinė sauga ir toliau bus užtikrinama, vadovaujantis VATESI nustatytais fizinės saugos reikalavimais.</p> <p>Taip pat Projektu siūloma atsisakyti Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje esančios perteklinės nuostatos dėl kitų branduolinėmis medžiagomis teisėtai disponuojančių asmenų įvardijimo, kadangi visi asmenys, turintys branduolinio kuro ciklo medžiagų ir (ar) Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nustatytais kiekiais, privalo turėti Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytas licencijas.</p>
III. Priemonių kaštai	Įgyvendinant pasikeitimus, papildomų kaštų valstybės finansams nenumatoma. Dėl keičiamų nuostatų sumažės administracinė našta grėsmių vertinime dalyvaujančioms institucijoms.
IV. Nauda visuomenei	<p>Naujas teisinis reguliavimas turės teigiamą poveikį branduolinės ir fizinės saugos užtikrinimui Lietuvos Respublikoje, nes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistemos nuostatų patikslinimas užtikrins teisinį aiškumą; 2) atitiks gerąją praktiką įgyvendinant TATENA išleistas Branduolinio saugumo serijos Nr. 10 rekomendacijas „Numatomos grėsmės nustatymas, naudojimas ir palaikymas“ (angl. <i>Development, Use and Maintenance of the Design Basis Threat, IAEA Nuclear Security Series 10</i>) ir taip pat apsaugant visuomenę nuo galimo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Dėl Projekto konsultuojamasi su visuomene, paskelbus jį Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Projektas nustato ūkio subjektų veiklos teisinį reguliavimą ir priežiūrą, todėl Projektui suteiktas statusas „Reguliuojantis verslo sąlygas“.

Projektas buvo pateiktas derinti Teisingumo ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai ir Valstybės saugumo departamentui. Pastabos buvo gautos iš Teisingumo ministerijos, kitos institucijos pastabų neturėjo. Į Teisingumo ministerijos išvadoje nurodytas pastabas buvo atsižvelgta.

Projektą iniciavo VATESI. Įstatymo projekto rengimą koordinavo VATESI Branduolinių medžiagų kontrolės ir fizinės saugos skyriaus vedėjas Renaldas Sabas, tel. (8 5) 266 1563, el. p. renaldas.sabas@vatesi.lt. Įstatymo projekto tiesioginė rengėja – VATESI Branduolinių medžiagų kontrolės ir fizinės saugos skyriaus vyriausioji inspektorė Jurgita Jarmalavičiūtė, 8 (5) 266 1562, el. p. jurgita.jarmalaviciute@vatesi.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas;

2. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai;

3. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas;
5. Suinteresuotų institucijų išvados, 4 lapai.

Viršininkas

Michail Demčenko